

## MODERN TRENDS IN TEACHING METHODS OF LANGUAGES

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-227-2-97>

### FEATURE OF TEXT-BASED ACTIVITIES AT CLASSES OF THE UKRAINIAN LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE: PRACTICAL ASPECT

### ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ТЕКСТОМ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

**Boychuk O. A.**

*Candidate of Philological Sciences,  
Associate Professor at the Department  
of Public Health and Humanitarian  
Disciplines  
Uzhhorod National University  
Uzhhorod, Ukraine*

**Бойчук О. А.**

*кандидат філологічних наук,  
доцент кафедри громадського здоров'я  
і гуманітарних дисциплін  
ДВНЗ «Ужгородський національний  
університет»  
м. Ужгород, Україна*

Читання є важливим видом пізнавально-комунікативної діяльності поряд із письмом, аудіюванням і мовленням. Через текст відбувається обмін знаннями, досвідом, умінням, навичками, емоціями. За спостереженням І. Зозулі, читання «сприяє розвитку інших видів комунікативної діяльності, дає найбільші можливості для виховання і всебічного розвитку іноземних студентів засобами української мови як іноземної» [4, с. 21]. Сучасні дослідники однастайні, що уміння читати сприяє розширенню лексичного запасу, закріпленню граматичного матеріалу, міцному засвоєнню структурних форм мови; уможливорює подальше самостійне вивчення мови та позитивно впливає на вдосконалення мовленнєвих умінь [1, 284]. Утім чимало практичних аспектів, що стосуються роботи з текстами для читання, залишаються поза увагою дослідників. Цим обумовлюється **актуальність** нашого дослідження.

Попри те, що проблеми правильного і вчасного формування навичок читання та розуміння українськомовного тексту привертати

увагу дослідників (з-поміж яких Бойко Г., Бузько С., Зозуля І., Карловська Г., Карпенко С., Станкевич Н. та ін.), все ж ґрунтовних методичних розробок щодо використання таких текстів (як і розробленої системи завдань до них) сьогодні дуже невелика кількість (принаймні зорієнтованих на студентів медичного профілю).

**Мета** дослідження: проаналізувавши та узагальнивши теоретичні аспекти роботи з українськомовними текстами, подати фрагменти завдань різних рівнів, послідовне виконання яких уможлиблює використання текстів для читання як цікавого і змістовного ресурсу для розвитку комунікативних навичок студентів.

Усі завдання, що сприяють формуванню вмінь осмислення інформації тексту, як рекомендується у більшості методичних джерел, поділяємо на дотекстові, текстові та післятекстові.

**Дотекстові** завдання мають на меті «формування вмінь смислової та мовної антиципації, яка забезпечує підготовку до сприйняття тексту» [2, с. 44].

**Текстові** завдання спрямовані на перевірку розуміння тексту та активізацію мовного і мовленнєвого матеріалу на базі прочитаного [2, с. 44]. Це основний етап, на якому створюється підґрунтя для подальшого усного обговорення ситуації, висловлення власної позиції, рольових ігр тощо. Завдання останнього типу відносяться до **післятекстових**.

Щоб наочно продемонструвати види вправ та проаналізувати роботу з ними звернемося до тексту «**Кілька порад для зміцнення імунітету**»

Текст поділений на фрагменти, кожен із яких подаємо у скороченні: «*Усі ми добре знаємо, що попередити хворобу краще, ніж її лікувати. Але для цього потрібно дбати про своє здоров'я, дотримуватись певних правил.*

1. **Фізичні навантаження.** Активний спосіб життя – один із найважливіших факторів підтримання імунітету. Фізичні вправи нормалізують психічний стан людини. Фізичні навантаження посилюють кровообіг і це дуже корисно для імунітету. Важливо гуляти на свіжому повітрі, ходити пішки.

2. \_\_\_\_\_ . Рух – це життя, але ніщо не впливає на імунітет так, як правильне і повноцінне харчування. Наша порада проста: їжте багато овочів і фруктів, знизуйте споживання шкідливої їжі, не живіть алкоголь, не паліть.

3. \_\_\_\_\_ . Пам'ятайте, що хронічний стрес завдає для здоров'я великої шкоди. І навпаки – позитивні емоції покращують

імунітет. Існує безліч технік для зняття напруги – медитації, слухання музики, спілкування з друзями, книги, фільми, робота в саду, приготування їжі, рукоділля тощо.

4. \_\_\_\_\_. Сон необхідний нашому організму для відновлення клітин, очищення від токсинів, зміцнення пам'яті й обробки інформації. Скільки годин потрібно спати – питання індивідуальне. Але доведено, що дорослі повинні спати не менше ніж 7 годин на добу, і тільки дуже незначній групі людей достатньо 6 годин.»

Наведемо приклади вправ дотекстового етапу.

1. А) З'єднайте фрази/слова з довідки з відповідними фото (подаємо кілька зразків фото, але для завдання вибирали базову лексику, що була використана у тексті та яка є потрібною для подальшого обговорення теми)

Здоровий сон; здорове харчування; прогулянки на свіжому повітрі; куріння; слухання музики; медитація; робота в саду; рукоділля; алкоголь; шкідлива їжа

1) медитація



2).....



3).....



*Б) Розподіліть подані слова (А) у дві колонки*

Позитивний вплив на здоров'я:...	Негативний вплив на доров'я:...
----------------------------------	---------------------------------

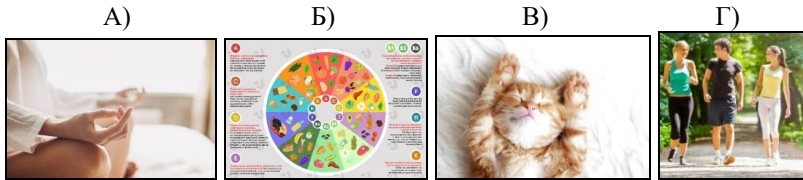
В) Зробіть припущення, про що буде текст: 1. Про здорове харчування. 2. Про корисні звички. 3. Про зміцнення здоров'я та імунітет.

2. Перед читанням тексту запитайте один в одного і відповідайте: 1. Як часто ви хворієте? 2. У вас сильний чи слабкий імунітет? 3. Що, на вашу думку, покращує імунітет?

Завдання текстового етапу.

3. Читайте текст. Доберіть заголовки на місці пропусків (один варіант зайвий): 1. Позитивна релаксація і зняття стресу 2. **Фізичні навантаження** 3. **Якісний сон важливий здоров'я** 4. Не вживайте алкоголь! 5. **Добре харчуйтеся!**

4. Розташуйте подані зображення у правильній послідовності (відповідно до пунктів тексту 1–4)



5. З'єднайте дві половинки речень (тип завдань, що має на меті закріпити висловлювання з тексту, добре відомий, тому залишаємо лише умову)

6. Завершіть фрази відповідним іменником.

Зразок: Попередити \_\_\_\_\_ краще, ніж її лікувати (хворобу)

1. Потрібно дбати про своє \_\_\_\_\_.
2. Фізичні \_\_\_\_\_ – важливий фактор підтримання імунітету.
3. На імунітет впливає правильне і повноцінне \_\_\_\_\_ .....

На основі завдань текстового етапу може повторюватись певний граматичний матеріал, що активно використовується в тексті для читання. Прикладом таких завдань можуть бути наступні:

7. До поданих прикметників (I) доберіть іменники (II). Словосполучення запишіть і перекладіть. Зразок: міцний імунітет (strong immunity)

(I) Міцний, шкідлива, імунна.../ (II) їжа, система, імунітет ...

8. Знайдіть серед поданих слів антонімічні пари.

Міцний, загальний, активний, слабкий, пасивний, індивідуальний...

Зразок: Міцний (Strong) – слабкий (weak)

Тут же доречно подати завдання на повторення наказового способу (дотримуйтесь, вживайте) та особливості утворення віддієслівних іменників за допомогою суфіксів -анн-, -яни- (читання, зміцнення тощо).

Усі ці завдання полегшують виконання вправ **післятекстового етапу**, що передбачають відпрацювання навичок усного мовлення.

9. Відповідайте на питання: 1. Що потрібно робити для зміцнення імунітету? 2. Фізичні навантаження – це корисно чи шкідливо для здоров'я? 3. Бургер, кока-кола і картопля фрі – це здорове харчування?....

10. Назвіть три найважливіші звички для зміцнення імунітету.

11. Як майбутні лікарі, чи можете ви додати хоча б одну пораду для зміцнення імунної системи (про яку не згадувалося в тексті).

**Отже**, як показує практика, ґрунтовно розроблена система вправ до текстів робить читання цікавим і змістовним. Завдання викладача – дібрати якісний текст; продумати різноманітні види завдань; допомогти оволодіти мовним і лексичним матеріалом; навчити

студентів використовувати тексти для читання і як джерело інформації, і як ресурс для розвитку комунікативних навичок.

### **Література:**

1. Бойчук О., Гречин І. Особливості відпрацювання навичок читання з англomовними студентами під час вивчення української як іноземної (від технічного до змістового аспектів). *Challenges of Philological Sciences, Intercultural Communication and Translation Studies in Ukraine and EU Countries: International scientific and practical conference*. October 30-31, 2020. Venice, Italy. P. 284-287 DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-90-7-77>

2. Єременко Т. Є., Трубіцина О. М., Лук'янченко І. О., Юмрукуз А. А. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів. Навчальний посібник з курсу методики викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. Одеса, 2018. 201 с.

3. Зозуля І. Є. Навчання читання іноземних студентів україномовних текстів (початковий етап). *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Вип. 5. Т. 1. С. 20-25.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-227-2-98>

## **GROUP METHOD IMPLEMENTATION FOR FORMATION OF STUDENTS' INTERCULTURAL COMPETENCIES IN FORMAL EDUCATION INSTITUTIONS: BEHAVIORAL APPROACH**

### **ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИ НАВЧАННІ В ГРУПАХ У ЗАКЛАДАХ ФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ: ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПОВЕДІНКОВОГО ПІДХОДУ**

**Gayevska O. V.**

*Candidate of Philological Sciences,  
Associate Professor,  
Associate Professor at the Department  
of The Far East and Southeast Asia  
Languages and Literature  
Taras Shevchenko National University  
of Kyiv  
Kyiv, Ukraine*

**Гасвська О. В.**

*кандидат філологічних наук,  
доцент кафедри мов і літератур  
Далекого Сходу  
та Південно-Східної Азії  
Київський національний університет  
імені Тараса Шевченка  
м. Київ, Україна*